

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ ШАЛЕ И. Т. Д.

Година IV.

У Новом Саду, 10. фебруара 1881.

Број 4.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Црну Гору и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien II. Praterstrasse 67. — Претплата и све, што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Јавно на тајно.

Давно знамо да сте лоши,
„Ешпереши“, „плебаноши“,
И да тонеш у мочару,
Ти „лелкису“, „алдозару“!
Давно знамо где сте момци
Где се студен ваша жари:
По пирови и сватови,
На даћама и свечари,
Давно знамо да сте беда,
Увек жедна, никад сита
Да сте плесањ здрава хлеба,
Да сте кукољ чиста жита.
Давно знамо ону тмину
Ваших груди, ваших глава;
Давно знамо помрчину,
Што вас свугде окружава.

То ј' проклетство наше љуто
— И зато је свако ћут'о.

То је срамак и наш био,
— Зато вас је свако крио.

Ал да ћете тако пасти,
Не веровах у мом веку:
Да секира од вас буде,
Којом српско стабло секу.
Да ће руке ваше мукло
Бушит' темељ нашем граду,
За који је прах већ готов,
Па у ваздух да га даду.
И да ћете с' тако сагнут'
И без срца и без душе,
Да с' на ваша леђа попну,
Који живу цркву руше,

То је грозно, то је ново,
— Пак'о ј' само то верово.

Гнушајућ се сврћем лице
Од те кужне бољетице.
— Но стрела се често враћа
Кад не стигне свога циља.
— Вас је народ сада позн'о
Па нека вас благосиља!

Сврћем главу од вас, лоши
„Ешпереши“, „плебаноши“!
А мој поглед иде, тражи,
Жељан видет' лепших слика;
Моја душа иде, пита:
Има-л јоште свештеника?

Има-л јоште свештеника
На путањи свести праве?
Има-л јоште свештеника
С искром духа светог Саве?
Што су срасли својим родом,
Који знају дужност своју
Кад се бура титра с бродом?
Има-л јоште достојника
На амвону светог рода
Има-л јоште охотника
Са требником разних гада
Има-л жреца и столпника
Са појасом несавлада?
Има-л јоште службеника
С петраиљем српска нада?
Има-л јоште одеждника
Што не клече сваком јачем
Има-л јоште поборника
С архангелским пламен-мачем?
Та има-ли још пастира
Међ тим стадом мученика?

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

Има-л јоште —
Свештеника? . .

Ако има, онда где су
Кад се пако на нас спрема
Где су оци, где пастири —
— Ил можда их више нема!
Јест' можда их нема више
Кад их треба понајвише
Те је стадо вуку дато,
Поклоњено ил—продато;
Јесте можда никог нема
Ко би рани мелем кано!
Можда ј' већем све чемером
Окужено, — отровано — —

Цео народ чека, пита
Болом тешка паћеника:
Има-л јоште родозваних,
Богоданих свештеника?

Да-л их има? — Ох, та сумња
Већ је доста да нас пати.
Да-л их има или нема?
Е сад ће се и то знати.

С.

Шетња по Новом Саду.

LXVI.

На Сретеније, кад медвед изалази (баш је изашао и један број „Пестер журнала“), беше цича зима и зубато сунце чисто је уједало својим оштрим зубима човека по леђи и кроз најдебљи на вересију узети зимски капут; нос и велики део претплатника на наше листове чисто је хтео да одпадне од хладноће у свету; хладан ветар што-но кажу све брије (и зато се неки људи што носе браду од неко доба не дају видети на улици у Новом Саду); многи образи и наша позоришна зграда у Новом Саду испуцали се од зиме, добро би их било мазати чиме масним, н. пр. оним масним рачунима, и т. д. једном речи, така је зима била, да се сваки човек старати морао како ће се угрејати, а за грејање има, као што је познато разнога начина и материјала. Неки се греју дрвима, други угљем, трећи се греју вином и ракијом, а ми Новосађани, који имамо четрдесет и две Српкињице у мађарској калуђеричкој школи, држасмо тога хладнога дана, да ћемо се најбоље угрејати и загрејати, ако одемо на „Беседу српске више девојачке школе“, која је лицем на Сретеније давана.

И ако је та „Беседа“ давана у згради позоришној, ипак нам је топло било и у срцу и у души, гледећи на позорници оне анђелке у белим плавим и црвеним хаљиницама (та те боје овој дечици најбоље и приличе), гледећи их и слушајући, како анђелски певају и престављају ону красну игру, што је за њих и за ову прилику на-

писао учитељ њихов Стеван Ј. Јефтић, игру пуну хумора и здравог морала — таман као што треба за децу; топло нам је било и кад се играло оно лепо српско „коло“, које се ни у једном кластеру не игра и не спомиње; топло нам је било и кад смо видели леп венац Српкињица наших, и које нису ученице, и чисто смо видели и читали из очију старијима, како жале што и за њихово време није било велике девојачке школе, а дечици женској, како једва чекају да дорасту за ову школу; топло нам је било и кад смо пили печујско вино и кинески чај.

Али било је момената и кад нам је хладно, врло хладно било. Кажу да је позоришна зграда врло трошна: да су у њој пукотине, које зиму и промају пропуштају, али и зграда народног организма има много пукотина, мора бити, да је и она трошна, јер у неким моментима осећасмо, како је хладно било, осећасмо, како са оне стране, од куд би требало сунце да нас греје, а оно нас лед бије.

Погледав ону децу сећасмо се Христових речи, „Пустите децу к мени“, па сећајући се тих речи погледасмо по дворани и тражисмо, где су тумачи речи Христових, где су наши свештеници, нарочито где је катихета ове школе, да дечица виде ко их љуби, но бадава сам брисао наочаре, не могах видети ни једнога, ал пардон, видео сам, видео; ту је био од свију новосадских свештеника само један а то је: новосадски римокатолички опат г. Бенда са својим капеланом, и приложио је као и сваке године (осим улазнице) 5 фор. на сиромашне ученице српске. **Аб.**

Мал' необедише Циганина.

У по бела дана ухватили жандари Циганена, где на халовитом коњу у по бела дана друмом весело јаше; зауставише га и запиташе: од куд му тај коњ, каква Цигани ретко имају? — Циганин вељаше: Држ'те браћо коња, да се једаред курталишем беде, јер сам се љуто напатио!

Пред судцем разјаснио је Циганинин целу ствар још боље. Ево овако:

„Хвала богу и овим кумовима (жандарима) те ми се у невољи нађоше и живот ми спасоше! Ја сам ишао пешке друмом, и издалека још видим коња како је лежао, испречивши се на сред пута; кад му дођох ближе, ја повиках на њега, не би ли ми се уклонио с пута, — ал он ни да се макне. Ја му пођем с главе, да га обиђем, ал марвинче, бесно, па хоће да уједе; пробам с репа, ал он колики је хоће ногама да ме угрува. А ја, човек за путем, немам каде чекати, — шта сад да радим! Затрчим се да га прескочим, — а у тај ма, кад сам ја једну ногу дигао преко њега, коњ се диже и ја остадо на њему. Бог зна куд би ме однео, да ме ови добри кумови не избавише.

Сц. Ђ

Десператан јахач.

Ја све мислим, Тиса има
Једног коња шарину,
На ком јаше кроз ритину.
Кроз брљиму, барину.

Тим је путем тешко ићи
Кад се много упрти.
Шарин виче: ти ћеш госо,
Ти ћеш мене потрти.

Потреш-ли ме, ја ћу пасти, —
Где год паднем ту је глиб.
Тиса мисли, шарину ће
Окрепити бич и шиб.

Шарин јечи, — мамуз звечи, —
Кобан ли је дует тај;
Шарин вели: кад ме потреш,
И теби је скоро крај?

Наједаред — близа криза —
Тиса дрекну. Вас ис тос?
ШИБА, ШИБА у сред глиба,
— Сад ће пасти баш на нос!

Није пао, — неки су га
Спасли из тих барина!
Ал ја ипак држим да је
Потро, потро — шарина.

Пајкош.

Сакрите се пртачи!

Још мало па ће вас надмашити слагачи.

Један бечки слагач опкладио се, да ће помоћу
само три штампарска знака, представити четир чо-
вечија лица, све са разним изразима. Нико није ве-
ровао да ће он опкладу добити, ал он је добио.

Ево та четир лица:

Весео. Зловољан. Равнодушан. Зачуђен.

Није-ли то са малим учињено много!*)

*) Е страшна ми чуда! Томе сам се могао и ја досети-
тити; — само ми није пало на памет. Слагач.

Дашто ми ти дашто.

Глава му је руса. — Име му је немачко.
— Друштво му турско, — Логика му је хине-
ска. — Узда (и узданица) му је мађарска. —
Срамота му је српска.

Ко погоди ко је то, нека никоме не каже, —
јер му се може језик изприштати.

Класификација разних министарства у Србији.

Текући број	Не ко, већ шта и како	Белешке
1.	Министарство , којег је унутарња политика била капларско-бесна, а спољна капларско понизна.	Најгора класа. Пада за навек јакоже подобајет.
2.а)	Министарство , које је развило заставу независности, ослобођења и ујединења.	(Не тражи никакве сведоцбе од савременика.) (Али види продужење.)
2.б)	(Продужење.) Министарство , од чије спољне политике зазирају споља, а за чију унутарњу (и после војно Радивојну) политику не одушевљаваху се изнутра.	Добија класу полутанске прошлости.
3.	Министарство , којег се унутарњој политици изнутра јако, а спољној споља још јаче тапше.	Добија класу полутанске садањости.
4.	Министарство , које би и са унутарњом и са спољном политиком стекло одобрења унутри (т. ј. у земљи и у својим грудима.)	Еминенција. Његова је будућност. Самотреба најпре да га мајка роди.

Из дубине савести и неутралности своје Стармали.*)

*) А ја дајем сведоцбу „Стармалом“ да са овом класификацијом неће стећи колајну признања ни од 1, ни од 2, ни од 3.
Коректор.

„„Рај у опомињању.““

У анализама једног већег српског места, нашла се ова белешка:

Пет шест стотина година, био је овде Д. кнез, а и подкнез. Кад се једном накупили неки новци од којекких каштига, онда ће запитати кнез подкнеза: Бога ти, пријашко, — вели — види шта стоји у законику, шта да се учини са овим новцем. Подкнез узме неку књижурину, окрене је натрашке, па преврћући листове рече: Овде као стоји, да тај новац иде на сиротињу.

Е, кад је тако, рече кнез — ти немаш ни оца ни мајке, а ја тако исто немам ни оца ни мајке, — ми смо дакле сирочад. Ево пола теби, — а пола мени! — И тако се сретно поделише.

анин.

Потскочице.

(за оне, који се ухвате у мађарско коло).

1.

Хај, хуј, не лудуј
Већ адресу потписуј!

2.

Ако нећеш срећу лошу,
А ти веруј „плебаносу“.

3.

Isten hozta Bazil bácsi
Весели смо к'о на даћи.

4.

Ајде ного треси, треси,
Оне љаге у атреси.

5.

Немој Шандоре,
Глава ме боле!

6.

Јешћу, греша
Љубит „ешпереша“;
Даћу гроша
Љубит „плебаноса“;
Имам пара
И за „алдозара“ —
Вели Тиса
Љубим и „лелкиса“.

7.

Ево Ђерђа, ево Пала,
Сад ће бити, браћо, бала.

8.

Не зна ваљда ни сам Г . . . . .
Јел' „адреса“ ил' је ферман.

9.

Ој адресо моја љута
Ухватише т' на по пута.

10.

Сићи боже с небеса,
Да ти видиш чудеса,
Што почини „адреса“.

11.

Потписаћу, ког ћу беса,

Ево ту је та адреса,
Пиши руко бангава,
Шта си стала, отпала!

12.

Гле проша „алдозара“
Нашег Ђерђа и Лазара!

13.

Дад' овамо чашу моју,
И адресу јоште коју;
Потписаћу ову таки
К'о плебанос о-futtaki.

14.

Хајд' ного за ногом
К'о адреса за попом!

15.

Ко би данас момак био,
Па се не би помамио,
Кад адреса — место Тисе —
У „Заставу“ упути се!

16.

Ала умем, ала знам,
Да мађарски потпис дам,
Нека види Жинор-Лаци
Да какви смо ми јунаци!

17.

Плава ми појас као чивит,
Дај мастило, дај ми дивит,
Мој ће потпис Г . . . . . штити
Па ће појас црвен бити.

18.

Потпис'о сам пре некол'ко дана,
Да ми Г . . . . . неда капелана,
Јер капелан половину бере
— То су браћо праве филоксере,

19.

Хајд' соколи са мнош сиви
А у „совет нечестивих“!

20.

Четрдесет и седам

Сви су они к'о један,
Та продаће и свој станак
За сочива један чанак.

21.

Тиса вода опада
Популарност пропада.

22.

Та за оно мало тинте
Даће м' толике форинте —
Па за таку помисао
За што не бих потписао!

23.

Говорник нам један тврди
А да с Г—лаве риба смрди.

24.

Коловођо дед' заплети,
Нек нам коло даље лети,
Кад заплетеш — ко ће онда
Одмрсити заплет фонда?

25.

Ихи хи, а ха ха,
Ала дика варат' зна,
Он ми каже „љуби ближње“,
(То је савет силе вишње),
У април ме дика шаље
Јер он љуби оне — „даље“.

26.

Кад се браћа частила,
Донели су мастила,
Па при вину и при кафи
Постали су калиграфи.

27.

Ајде сада рече Коста
Потскочица нек је доста
Мука ми је, већ се знојим
Па се браћо јако бојим,
Да не стечем ревматизма
Од жалосног — шематизма.

Скупно по колу **Кртотомесић.**

Чуђења једног беспосличара.

Ја не могу да сватим, зашто је месец фебруар
тако кратак, — кад у календару стоји, да су онда
дани већ много дужи.

*

Непоњатно ми је, зашто се не удара потрошарина
и на сардине, и на кобасице с реном, кад то
све иде уз пиво.

*

Ја не знам, зашто се већ одавно у Србији није
увео обичај, да се писма не печате црвеним во-
ском, него да се место печата мете локот.*)

*) Јест, — па да човеку пропадне још и локот!

Слагач.

*

Ја не поњам од чега живе те новосадске фри-
зерке, кад цео свет виче и хуче, како нема новаца.

*

Како је то врага! Псето побесни кад нема шта
да пије, а напротив човек, кад се добро напије.

*

Ал како је то! кад сам год био у Сентомашу,
увек ме после болела глава.

*

И ово је заиста чудновато: Ђира и Спира, —
Безубић и Глуварић, — Абуказем и Стармали, —
ти људи који сваком знају наћи мане, један другог
неће да боцну, (макар најфинијом иглицом). — Ја
чисто сумњам; да су ти људи Срби.

*

Ћира. Даклем ипак цивилизација напредује у Б.сни.

Спира. А по чему ти то судиш.

Ћира. За кратко време догодила се два самоубијства у Сарајеву. А то сене памти пре да је било. И то се догађа само тамо где цивилизација напредује.

Спира Лепо, — али ја би волео да се то напредовање познало по чему другом.

Ћира. Сад сам љубопитљив хоћели Тисин секц. шеф на угарском сабору при расправи нове нагодбе бранити интересе хрватске.

Спира. Иди. Ћиро, како тако што можеш и помислити.

Ћира. Зашто не, кад је могао Живковић на хрв. сабору бранити интересе мађарске.

Ћира. Ала сам ти јао награисао.

Спира. А како?

Ћира. Ја мрзим на оне шишке. А моја жена их сад носи.

Спира. Досад сам могао забранити. али сад више не могу.

Ћира. А зашто.

Спира. Сад моја жена каже не смеш ми забранити, шишке су стара српска мода. Ето веливила на корицама Србадије има шишке.

Ћира. Даклем Тиса се не боји хладних крушака. Он је и самом цару казао, да уг. министар мора имати добар стомак.

Спира. Јест, ал кад би Тиса морао појести све оне хладне крушке које нама сервира, — то не верујем да би му стомак поднео.

Ћира. Вредно би било пробати.

Ћира. Даклем Турска хоће у Епиру и Тесалији да узме порез две године унапред.

Спира. То верујем. Сигурно се и то каје, што није у Нишу, Пироту, Врањи, Бару то исто урадила, бар би нешто спасла.

Ћира. — Јеси ли читао, Спира, у новинама, да су неки православни свештеници дали Тиси адресу, у којој се туже на српски народ?

Спира. — Није ми познато.

Ћира. — Та како да не знаш, знају већ и деца.

Спира. — Да су се православни свештеници тужили Тиси на свој народ заиста ми није познато и ја о том ништа не знам.

Ћира. Кад се за једног издајцу каже да је Вук, шта су онда кад их има више?

Спира. Вуци.

Ћира. Важи ли меница, кад ју подпишу свештеници?

Спира. Има где не важи.

Ћира. Па важи ли „споменица“, што су потписали?

Читање новина преко оба ступца.

Приликом том, што нам је „Миљко“ јавио, да је неко, читајући на пречац 4. број „Јавора“ од ове године, страна 125. наишао на овај став:

— — — Ипак се скупио леп број чланова матичних и друге публице, међу којом, | у Азији 400, у Африци 300, у Америци 1300.

сетимо се, да и ми имамо таквих бележака више од којих ево неколико:

1.) — — — и половина нашег села хоће да се исели у страну државу; | таквих честитака добио је министар председник Тиса са више страна.

2.) — — — Да-ли ће се ти „илебаноши“ застидити од свога поступка, и поцрвенити? | може се добити у свакој апотеци, у виду прашка и натрвено на поцулану.

3.) — — — Преподобни г. Ратковић, свршивши своју мисију, шун је задовољства, ра- | кије и вина, као и добра винска сирћета, по врло умереној цени.

4.) — — — По предлогу заједничког министра финансије, који рукује босанским стварима, | најбоље се може излечити сваки кашаљ са бонбонима од роткве.

5.) — — — Јуче је отворена код нас нова шивара „код златне перече.“ | вагрозасно друштво стигло је на време, шмркови су били у реду, а брзином и пожртвовањем својим заслужило је друштво оште признање.

(Имамо још, ако узтреба).

И з ј а в а.

(С оне стране тавна гроба).

Хвала лепо Тиси и његовој већини на моралној ћушци, којом ме ни мртва не поштедише. Већ сад изгледа, као да сам ја склапајући нагодбу са Хрватима или ишао на превару, — или да нисам био ни мудар ни добар патриота, кад сам пристао, да граница буде, по уговореном сразмеру заступљена на пештанском сабору!

Фрања Деж.

Грађа за француски буквар.

XI.

Ма да Француз измишљава
Увек моде нове,
Он *халину* своју ипак
Својим робом зове.
Зато је срамота,
Зато је грдоба
Кад се другом прокте бити
Роб његова *роба*.

XII.

Ко ј' *шакосан*, Француз вели
Да је **мален** само;
— Ал ми, јаој, *шакосника*
Великих имамо.

XIII.

Француз-баћа увек
Ћаволити уме;
И кад каже: **ле ба!**
Чараше разуме.

XIV.

Кад што бива од *беснила*,
Францус вели, то је: **раж**;
Ал како је тамо,
То Француз не пита,
Где је више *ражи*
Него чиста *жита*.

XV.

За *чашницу* бар код цвећа,
Француз каже: **мамил**
А дабогме, а дакако,
Чаша увек *мами* јако,
И не само та од цвећа,
Већ и она друга, већа.

XVI.

То и малом *црву* гове,
Што га Француз **вером** зове;
— Ал дабогме, тамо нема
У црвима *вере*,
Где их јачи само глаци
И гази без мере.

XVII.

Француз, од како је,
За слободом тежи;
Јер за сваку *управу* и *владу*
Француз вели: **режи**.
(Хеј, кад само *режи*,
То још није беда,
— Зло је кад *уједа*!)

XVIII.

Ово ј' чудно тек:
Клун се зове: **бек**;

Кад то човек дозна
Подићу га жеље,
Да француске тице чује
Како се — *бекеље*.

XIX.

У Француско не ид' друштво
Ако желиш *мир*;
— Што год буду *говорити*,
То ће бити: **дир**.

XX.

Иначе се Француз чини
Мирољубив брат;
— *Кртица* је њему: **топ**;
Пацов му је: **рат**.
(Продужиће се.)

Циганин није избирач.

Дошав Циганин своме куму трговцу кад је овај
још седео за столом, — ал је већ био ручао. На
столу је још било сам хлеба, и то случајно од две
феле, бела и црна. Трговац рече: Жао ми је, куме,
што си се закаснио, ал сво што је било ручка то
смо појели. Немам ништа друго, осим хлеба. Хоћеш
ли бела или црна?

Циганин се није дуго промишљао, већ рече:
Па мени је, куме, све једно, макар бела, макар бела.

Згодна места за депортирање

Као што је познато, Французи шиљу своје кри-
вце у Кајену. Врло згодно! Јер јамачно је зато
изабрата Кајена, да се људи покају.
Имао бих сам да предложим још неколико таквих,
згодних места за разне људе и ствари, — било кри-
ве, било праве.

Ешпереша и његове плебанеше, који су пошли
на трашке, (да се сретну са намерама г. Тисе)
у Раковац, или у Попокате пл.

„Исток“ и „Видело“ у Гложан, или још боље
у Смирну.

Неке госпође у Картагену.

Матере неких кластерских српкињица у Ја(о)-
мајку, или у Кукулеладенију.*)

Осечког градоначелника и председника општине
у Пензилванију.

Новосадску променаду у Смирданбару (да
се мало парфимира).

Београдску калдрму у Загреб, (да се мако протресе)

Печујске ђаке у Уздин.

Брудера Јашу у Татар-пазарцик.

(можда ћемо и продужити).

*) То место мора да је здраво далеко, јер никад нисам
чуо за њ.**)

**) Није тако далеко, врло је близу.

Тотално помраченије логике код уредника „Нед-Листа.“

Јер он вели, да је тајна адреса једног ешпереша и десет плебаноша, **доказ**, да наша хваљена аутономија није урнек и ремек, на коме се никад ништа преиначавати не сме. А што толике општине, саборски одбор и епархијске (сазване и не сазване) скупштине веле, да рушење наше аутономије није светиња, пред којом се сви робски поклонити морамо, то Брудеру није никакав **доказ**.

Ко нађе изгубљену логику тога уредника, нека му је не враћа (јер њему и тако не треба), него нека је метне у спиритус; наши потомци, (ако се не помаћаре) гледаће је као једанајсто чудо. =

Нова Мода.

У неком броју донео је „Нед. Лист“ адресу српске београдске скупштине. На тој адреси (по „Нед. Листу“ потписан је прво подпредседник (Кунџић) а за њим тек долази председник.

— Може-ли то бити? И је-ли то још игде било? Запитам ја једног пријатеља.

— То нити може бити, нити је игде било, — одговори ми мој пријатељ, већ ти си заборавио, да у „Нед. листу“ ваља све натрашке узети, ако хоћеш да дођеш до праве истине. **К.**

Молба за опроштење.

Господину Z. S. e.

Ви сте изволели у административном одбору епархије бачке ономад јавно у седници замерити, што вас „онај ћелави и ћорави“ (кажу ми да сте и неки вама доликујући супстантив употребили) меће у „Стармали“. Колико ми је мило, што се моја ћелавост и кратковидост удостојила, да вашим посредовањем буде предмет већања у једном органу наших виших аутономних власти (и жао би ми било да вас је г. председник упутио на ред), толико ми је с друге стране жао, што немам тако дугачку косу као ви, и што сам слаба вида, те не могу одавде н. пр. до рибе пијаце и до браца тиминот бермета да догледам, с тога вас најучтивije молим за опроштење што сам се усудио бити ћелав и кратковид, но верујте да то није моја кривица, јер да је стојало до моје воље да ли да оћелавим или не — као на пр. што је стојало до ваше воље да ли да потпишете онај хатихумајум или не — то будите уверени да би се ја решио да не оћелавим и необневидим, па ма се како морао патити са бујном косом на глави и соколским видом у очима. Пошто то дакле није моја кривица, то ми је савест мирна, сад само још гледајте да и ваша савест буде мирна, што није увек лака ствар, па смо онда квит.

С понизном проданошћу
„Онај ћелави.“

Преузвишеном писцу божићне посланице.

Ти владико рече у својој посланици:

„Жене слушајте своје мужеве, јер знајте, да нису они ради вас, него сте ви ради њих од Бога „створени!“

Ја сам проста сеоска девојка из орачке куће. Мене мајка свагда учила, да је муж жени друг, а жена мужу, и да љубав влада и споразум међу њих обоје као друговима.

Ја неznam како се слаже та наука мајчина са оном заповести твојом, владико?

Учила сам књигу, и ево нађо у Светом Писму ове стихове: у првој књизи Мојсијевој глави 2. стих 23: „А Адам рече: Сада ето кост од мојих кости, и тијело од мојега тјела. Нека јој буде име жена, јер је узета од мужа својега.

Стих 24. вели како ће оставити човек оца својега и матер своју, и прионуће к жени својој, да буду двоје као једно тијело.

Кад су жене створене мужева ради — одкуд, владико, да Свето Писмо говори: да ће оставити човек оца својега и мајку своју, и слѣдоваће жени својој?

Ја молим, да ми буде ово питање разјасњено. Што се тиче женине послушности спрам мужа, и ту имам да наведем из Светог писма:

Прва књига Мојсијева, глава 21, стих 10:

И Сара рече Авраму: отерај ову робињу са сином њезинијем. . . .

Стих 11. „А то Авраму би врло криво, ради сина његова Исмаила.“

Стих 12. „Али Бог рече Авраму: немој да ти је криво ради дјетета и ради робиње твоје. Што ти је год казала Сара, послушај! . . .

Међер се види по овим речма Светога Писма, да то баш не стоји тако, да слуша жена безусловно мужа, већ да има слике и прилике, где муж треба и мора да слуша — баш по заповести Божијој, жену своју, као што је Аврам у овој прилици и послушао жену своју Сару, и отерао робињу Агару у пустињу заједно са сином Исмаилом.

Чега сад ја да се држим, кад се удам: еда ли Светога Писма или твојих налога, владико, у посланици својој?

У Бачкој о Светом Сави 1881.

Јуца Кр - њ.

У Београду.

У Београду се сад схвата да су „судије брава, а адвокат кључ.“

Из тога би слѣдовало:

1.) Да и брава и кључ, морају бити добро намазани, па да не цврче.

2.) Да кључ мора бити увек у брави, да нико не провиди кроз кључаоницу.

3.) Да брава, која није добро утврђена, већ је премештају час тамо, час амо, мора пре ил после сустати.

4.) Да се златни кључеви не смеју примати у браву, — јер они сваку браву отварају.

а 5, и најглавније: да не помажу ни најмудрији закони, ако судија нема челична карактера, — а ако га има, онда ћемо му тек сви казати: **браво!**

Калимегданџија.

Н о в р е ч н и к.

(Исправљен у логичном смислу).

Презиме. — (Јесен).

Апсенџија. — (Кад је ко у апсу, па не може да дође тамо где му је место).

Комора. — (Човек, кога силом приморају да што ради).

Одушка. — (Кад кога после ђушке моле за опроштење.)

Сенокос. — (Плав човек, кад му је коса жу-та као сено).

Мирчета. — (Кад се чете одмарају.)

Експорт. — (Кад кога дегредирају, па му скину порт.)

Кормило. — (Сапун, којим се дипломатски кор мије).

Мајорат. — (Кад се сами мајори потуку).

Кумир. — (Кад се немачке краве измире).

Капистран. — (Кад ко мете туђу капу на главу).

Кајица. — (Калуђер, који се каје, или који ће се тек кајати).

Пећина. — (Велика пећ).

Весприм. — (Председник конзисторије, који не одбија мито).

Солиман. — (Вегетаријанац, који се мануо соли).

Одговори уредништва.

„Цензор Ниџа“ Ако је ваш цензор заиста такав, он заслужује, да то дозна, не толико шира публика, колко дотична г. г. професори. Али за „хумореску“ се иште нешто више, него голе чињенице. Па онда увод, који жигосе све к—чке ђаке као изелице, — па оне „анонимне батине“, па шврљање првошколаца по бирџама, — то би више ожалостило читаоца, него што би се насмејао слабостима „Ниџиним“. А платити коме вечеру, па то после ударити у велики добош то се не слаже бар са српским карактером. И тако нам можете захвалити, што „хумореску“ вашу не при-мамо. — Од осталог ће понешто ући.

Уредништву „Отаџбине. Удешено је да вам се редовно шаљу оба листа. Ми смо добили само прву и другу и сад последњу свеску.

„Два Стармала“. Ајде да ми то изоставимо! Држимо, да ће тако боље бити. Придика пок. пона Јасенског ућиће. А ви, кад би потресли мало вашом рукавима, зацело би испало још таквих за нас zgodних воспоминанија. Ми се томе надамо.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у својем 2. броју за 1881. ове чланке: 1. Тигров плен (са сликом). 2. Завидљивац Пера, песма по Француском од чика Нике. 3. Драгојла и звезда. 4. Ласти, песма од Николе М. 5. Четири осиромашена богаташа, источна прича. 6. Освета, песма. (Уланд.) Од Николе М., гимназисте. 7. Тројански рат (са сликом). 8. Српске народне питалице (са сликом из збирке Вука Врчевића у „Срп. Зори.“) 9. Усов (лавина) (са сликом). 10. Аустралски људоджер (са сликом). 11. Овејана зрица (са сликом). 12. Луда и паметан, или „разлика“, песма (Рикерт) од Јован М. Ђ. 13. Ради, песма од Д. П. Рајчић. 14. Приче за добру децу. 15. Молитве наше мале Данице, (са сликом) прибележила Велинка. 16. Разнолије. 17. Ребус. 18. Даштања. 19. Решење даштања. 20. Чика Јовина пошта. 21. Нове књиге.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу Dr. Jov. Jovanović Wien, II. Praterstrasse 67. — „Невен“, чика Јовин лист, излази два пут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 фор., на пола године 2 фор. За Србију, Црну Гору и остале крајеве 10 динара или 5 фор. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 нов. на пола године, и шиље се на адресу **Штампарије А. Пајевића** у Новом Саду.

Др-а Милана Јовановића

НАРОДНИ ЛЕЧНИК

КЊИГА ПЕТА

доноси ове популарно написане чланке:

1. Отрови у кући и околу куће. I.
2. Како се доје деца без дадиље?
3. Ваља ли носити малену децу?
4. Шта не достаје у женској одећи?
5. Дечије болести. III. Пролив.
6. Темељи човечија здравља. II. кости.
7. Обичаји што нас тару и море.

„Народни Лечник“ излази свака три месеца у књизи од 64 стране, а цена му је за све 4 књиге само 1 фор., поједина књига стоји 30 новч. Ко се за 1 фор. претплати на све четири књиге, шаљемо исте како која изађе о нашем трошку.

Прве четири књиге „Народног Лечника“ укорицане у тврде корице, могу се добити за 1 фор.

Штампарија А. Пајевића,

Наклада „Народног Лечника“.

ДВА СЛАГАЧА, могу добити сталног и дужетрајнијег рада у штампарии А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду, којој нека се писмено оферирају.